

ČSOP Divoky

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2013

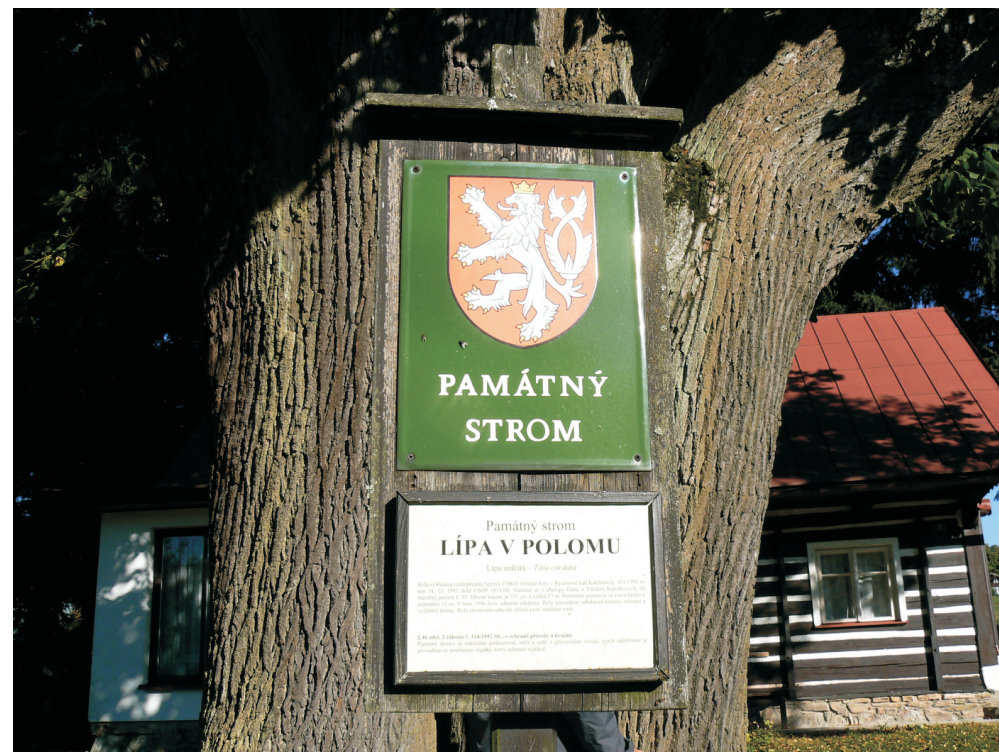
Pestřenka rybízová PP Včelín

Vstavač nachový lokalita Skalka Trňák

LÍPA V POLOMU Orlické hory

Závěr

Rok 2013 je již za námi. Jsme zase o rok starší, možná i moudřejší. Přinesl do našich životů mnoho změn a zvratů, ale i krásných chvil. Není jen náhoda, že se stále setkáváme, že se těšíme ze společných chvil, že spolu pracujeme, cestujeme i poznáváme krásu naší vlasti.

Je to několikaleté pouto, které nás spojuje, pouto o to větší, čím nám léta přibývají a to vzácnější, že držíme pospolu a to krásnější, že nás stále baví se potkávat.

Přeji nám všem, aby nám nadšení ještě dlouho vydrželo.

Miloslava Sedláčková

Motto:

Co kytička – to zázrak.
Některá léčí a jiná by i přiotrávila,
ale zázrak je každá.
Obzvláště když rozkveté.
Květiny kvetou tak, že člověku
až hrkne, když je spatří.

František Nepil

VÝROČNÍ ZPRÁVA ČSOP DIVOKY 2013

texty:

Josef Sedláček, Marcela Bajerová, Miloslava Sedláčková
Josef Snopek, Jarmila Šoltisová, Jiřina Zelenková

zpracovali:

Miloslava a Josef Sedláčkovi

náklad 40 ks
tisk: Print Kroměříž

Zpráva o činnosti ZO ČSOP za rok 2013

20. února se uskutečnila Výroční členská schůze. Bývá to příjemné zimní setkání všech členů, hodnocení roku, prohlížení fotek, zhlédnutí krátkého filmu z naší činnosti a vzpomínání na uplynulý rok.

V dubnu jsme se sešli 2 x na brigádě. Poprvé jsme vyřezávali nálet kolem vagónu, vyčistila se střecha a okapy a provedli se nutné opravy na vagóně – naší klubovně.

16. dubna jsme měli jako každý rok velkou brigádu před studánkami. Vyhrabali a upravili jsme okolí studánky v Zápletách, kolem potoka a skončili jsme až u mokřadních tůňek. V lese jsme skáceli označenou velkou borovici na táborák. Těžké kusy jsme pro usnadnění práce převezli auty až na hřiště. Po práci jsme se sešli na hřišti, zapálili oheň a opékali špekáčky. Vzpomínali jsme a plánovali. Náš nejstarší člen Josef Straděj všechny pobavil svými zážitky z mládí – o motorkách a děvčatech.

Několik dní před plánovaným termínem Otvírání studánek stále přšelo a bylo velmi chladno. V sobotu ráno jsme se sešli a přemýšleli, kde studánky uděláme. Byli jsme nerozhodní, jestli u studánky, nebo ve škole. Půda byla velmi podmáčená a všude bylo velké bláto. Napadlo nás, že celý program bude na hřišti. I když byla velká zima, děti z MŠ z Morkovic pod vedením paní učitelky Dagmar Škácelové zazpívaly a zatancovaly. Rodiče se zahřívali u bufetu čajem a svařákem. Zapálil se táborák a k poslechu hrála kapela Divousy. Kdo chtěl, mohl si z přírodního materiálu vyrobit něco pro potěšení.

Stolař pan Zdeněk Petr nám vyrobil nové dubové stojany na informační tabule po naší naučné stezce. Obnova tabulí byla financována z části dotace Obecního úřadu Zdounky, který nás každoročně podporuje a finančně nám pomáhá. 30. července jsme z připravených dílů smontovali čtyři kusy stojanů tabulí, které jsou určeny k odvozu na naučnou stezku. Dále se opravil a natřel rozcestník u staré hospody.

Následující den se sešlo osm členů a za pomoci Zdenkovy multikáry jsme stojany začali rozvážet. Někteří hloubili jámy, druzí upravovali terén a zbývající připevňovali tabule pomocí vrutů. Stojany byly těžké a mohutné. Pracovali jsme dlouho do večera, poslední dodělávky jsme prováděli úplně potmě.

V létě se uskutečnil pochod chřibskými lesy.

Začátkem září se devět členů naší organizace zúčastnilo Celostátního setkání členů ČSOP v Rokycanech.

ZO ČSOP Divoky občanské sdružení

Tyršova 266, 768 02 Zdounky
IČO 47935758

Seznam členů v roce 2013

Sedláček Josef	předseda
Snopek Josef	místopředseda
Šoltisová Jarmila	hospodář
Sedláčková Miloslava	jednatel
Mgr. Bajarová Marcela	člen výboru

Zbránek Zdeněk	revizor
----------------	---------

Hanáčková Hana
Jura Stanislav
Jurová Magda
Pavelka Jiří
Pavelka Jiří ml.
Pavelková Petra
Rokos Jiří
Rokosová Marie
Rokos Martin
Straděj Josef
Strelec Tomáš
Šoltis Petr
Vávra Milan
Vymětal Petr
Zelenková Jiřina

Plán práce ZO ČSOP Divoky na rok 2014

1. Výroční členská schůze dne 24. 1. v 18.00 hod.
2. Registrace organizace do 20. 3. 2013 (J. Sedláček)
3. Obnova internetových stránek (J. Sedláček)
4. Plánování brigád na naučné stezce (Z. Zbránek, J. Snopek, J. Pavelka)
5. Brigáda k akci „Otvírání studánek“ dne 12. 4. ve 13.00 hod. (Z. Zbránek), následuje čl. schůze
6. Akce „Uklidme svět“
7. Brigáda k akci „Otvírání studánek“ dne 19. 4. v 9.00 hod. (Z. Zbránek)
8. Otvírání studánek dne 19. dubna ve 14.00 hod. (M. Sedláčková, M. Bajerová)
9. Velikonoční dílna (J. Šoltísová)
10. Návštěva přírodních památek (J. Sedláček)
11. Památné aleje – Dědictví naší krajiny – vycházka s výkladem (J. Sedláček)
12. Sečení naučné stezky, vyřezání křovin, úprava terénu (Z. Zbránek, J. Snopek)
13. Lakrosový turnaj (P. Vymětal, M. Rokos)
14. Příprava pohádkového lesa (J. Snopek, Z. Zbránek, J. Šoltísová, M. Vávra)
15. Procházka lesem plným pohádek - 36. ročník dne 24. 5. v 9.00 hod.
16. Letní přechod Chřibů dne 4. 7. (J. Snopek)
17. Celostátní setkání ČSOP
18. Parky našeho okolí – vycházka s výkladem (J. Sedláček)
19. Den stromů v zámeckém parku ve Zdoukách - září (M. Bajerová)
20. Poznávací zájezd (J. Sedláček)
21. Celoroční vedení TES (M. Bajerová)
22. Vánoční dílna dne 29. 11. (J. Šoltísová)
23. Nástěnný kalendář 2015 (J. Sedláček)
24. Zpracování výroční zprávy a PF (výbor)
25. Předsilvestrovský výšlap na Brdo

V říjnu jsme měli naplánovaný výlet za poznáním. Letos nás předseda Pepa Sedláček protáhl po Orlických horách a přilehlé části Polska.

V neděli 20. října jsme se podle plánu vydali na vycházku po památných alejích našeho regionu „Dědictví našich předků“. Nejprve jsme se zastavili v chráněné památné lipové aleji na Světlé. Jedná se o zbytek barokní aleje podél tzv. císařské cesty, na mapách zakreslené již od roku 1836. Procházeli jsme pod mohutnými košatými stromy. Stromořadí je pravidelně udržováno, aby se co nejdéle zachovalo pro další generace.

Ze Světlé jsme přešli přes Novou Dědinu na Nový Dvůr. Tady nás čekala rovněž památná lipovojírovcová alej. Stromy rostou podél silnice, mezi nimi jsou zbytky křížové cesty, která vede na kopec Kalvárie, na jehož vrcholu dodnes stojí tři kamenné kříže. Křížovou cestu nechala naposledy opravit v roce 1863 hraběnka Leopoldina Thunová, majitelka zdejšího panství.

Aleji jsme sešli z kopce dolů, a to už jsme byli v městečku Kvasice. Přešli jsme do místní části Na Hrázi. Tady jsme obdivovali zbytek původní jasanové aleje. Obrovské stromy staré přes dvě stě padesát let se tyčí nad malými domky. Stromy končí u břehu řeky Moravy. Dříve tomu tak nebylo. Přes řeku vedl most a cesta s alejí pokračovala dál směrem na Tlumačov. Za druhé světové války byl most zničen a nikdy se neobnovil. Alej pokračuje dál na druhém břehu řeky. My jsme museli Moravu objet, abychom se podívali na druhou část aleje, která má 125 ks stromů. Největší stromy mají průměr kmene až 120 cm a dosahují výšky až 27 m.

Odtud jsme přešli do další blízké památné aleje v Kvasicích u hřiště. Tato alej je vytvořená z lip srdčitých vysazených roku 1905. Vede podél poměrně úzké cyklostezky. Jednotlivý spon mezi stromy je užší než běžný, a tak jsou stromy úzké a vytáhlé, nemají klasickou korunu jako stromy v prostoru. Navíc je celá alej napadena cizopasným jmelím, kterého je v Kvasicích víc než dost.

Dnes nás čekala ještě jedna, poslední alej. Přesunuli jsme se tedy do Hoštic. Jírovcová alej v Hošticích vede od zámku k lesu do mírného kopce. Patří mezi nejstarší v našem okolí a je rovněž zaznačena v historických mapách II. vojenského mapování z let 1836 – 1852. Roste zde 197 stromů jírovců maďalů (*Aesculus hippocastanum*). Největší mají průměr kmene až 112 cm. Alej je pravidelně udržována, proto se dnes může chlubit krásou starých, zdravých a vznešených stromů.

V aleji bylo v posledních letech vysazeno 50 mladých stromků jako náhrada za stromy odstraněné kvůli špatnému zdravotnímu stavu. Na konci aleje je vybudován dřevěný přístřešek s lavicí. Odtud je nádherný výhled široko daleko. Po levé straně se vám v dálce odkryjí Hostýnské vrchy, naproti pak můžete vidět celé panorama Chřibů s nejvyšším kopcem Brdem. Pod lesem jsou louky a pole a mezi nimi vesničky. Je vidět i Divoky. Tady jsme zakončili náš pěkný a poučný výlet. Pomalu jsme se vraceli dolů. Pod nohama nám šustilo spadané listí, mezi kterým se leskly kaštany. Poslední paprsky podzimního slunce se pomalu ztrácely a my jsme se loučili s krásným odpolednem.

O týden později jsme se vypravili na podobnou vycházku tentokrát jsme navštívili "Parky našeho okolí". Opět nás provázel Pepa Sedláček, který zdejší parky dobře zná. Začali jsme parkem ve Zdislavicích. Park byl konečně vysečený, protože má nového majitele. Podzim nádherně zbarvil stromy a procházka mezi nimi byla velkým zážitkem. Obdivovali jsme starý obrovský buk červený (*Fagus sylvatica „Purpurea“*), který je dominantou zdejšího parku. Ale i liliovník tulipánokvětý a ostatní cizokrajné stromy. Některé z nich pamatují několik generací našich předků. Mezi nimi také naši a rakouskou spisovatelku Marii von Ebner-Eschenbachovou, rozenou hraběnku Dubskou. V Rakousku je tato spisovatelka uznávaná obdobně, jako u nás Božena Němcová. Na zámku ve Zdislavicích se narodila, většinu života zde žila a pracovala. Je pohřbená v rodinné hrobce vedle zámku, kde jsme se také na chvíli zastavili.

Ze Zdislavic jsme pokračovali do Zborovic. I tady nás přivítaly obrovské staré stromy. Tentokrát jsme obdivovali nádherné obrovské platany javorolisté v obecním parku. Vedle je zahrada patřící sociálním službám. Je velmi pěkně udržovaná. Vévodí jí zámecká budova, okolo které jsou staré stromy, z nichž nejmohutnější je torzo jilmu habrolistého. Na vrcholu zámecké zahrady pak stojí také hrobka rodiny Friessů, dřívějších majitelů Zborovic. Posledním parkem, který jsme navštívili, byl zdounecký park. Opět nás zaujal obrovský dub červený, jehož mohutné větve sahají až na zem. Mohli jsme tu také obdivovat další zajímavé stromy – jerlín japonský a nahovětvec dvoudomý, pocházející ze Severní Ameriky. V centrální části parku jsou nádherné platany a starý mohutný dub. Majitelé zámku a zahrady s námi prošli novou upravenou část parku s vysázenou lipovou alejí. Na závěr nás pozvali do zámku, kde nyní probíhá rekonstrukce. Práce to bude nejen těžká, ale i velmi finančně a časově náročná.

V prosinci provedlo kroměřížské muzeum v TES kontrolu zapůjčených sbírkových předmětů. Bylo zjištěno, že vše je v pořádku, klimatické podmínky jsou vyhovující, takže smlouva byla prodloužena o další rok.

Poslední akcí v roce 2013 byl jako vždy výstup na Brdo. To je tečka za naší roční činností a současně poslední setkání s přáteli a kamarády. Nezbyvá nic jiného, než všem poděkovat za snahu a pomoc a popřát do dalšího roku vše dobré.

Josef Sedláček
předseda ZO ČSOP Divoky

Komentář k příjmům a výdajům v roce 2013

Základní organizace dosáhla v roce 2013 příjmů ve výši 70 tis. Kč.

Příjmy získala organizace vlastní činností, pohádkovým lesem, výukovými programy EC.

Také významnou částkou 30 tis. Kč přispěl Obecní úřad ve Zdouňkách. Z části těchto prostředků roku 2011 a 2012 bylo pořízeno 5 ks stojanů na inf. tabule (v hodnotě 43 tis. Kč) na obnovu naučné stezky, která byla vybudována v roce 1997. Tyto byly zabudovány v roce 2013 na místo nejvíce poškozených a dokončeny byly ještě dvě další inf. tabule.

Činnost celé organizace včetně EC je podrobně komentována ve Výroční zprávě za rok 2013.

Výdaje organizace byly směřovány na realizaci naplánovaných akcí a na provoz organizace (dle výroční zprávy). Výdaje roku činily celkem 82 tis. Kč.

K 31. 12. 2013 byla provedena inventura majetku a nebylo shledáno závad.

Členskou schůzí bylo vše odsouhlaseno. Dále byla provedena inventura pokladního zůstatku a nebylo shledáno závad.

Při činnosti organizace byla odpracována řada brigádnických hodin, což považujeme za velký přínos do našeho hospodaření.

Děkujeme všem členům, ale také příznivcům, kteří se jakkoli podíleli na činnosti a získávání prostředků pro naši ZO. Všichni tak přispěli k dobrému chodu organizace v roce 2013.

Jarmila Šoltisová
Hospodář ZO ČSOP Divoky

Veškeré doklady jsou řádně vedeny a souvisí s hlavní činností organizace. Prostředky byly použity v souladu s plánem práce pro rok 2013 a odsouhlaseny členskou schůzí.

Zdeněk Zbránek
Revizor ZO ČSOP Divoky

Zpráva o hospodaření za rok 2013.

Bankovní účet k 31.12.2012	Kč	26761
Pokladna k 31.12.2012	Kč	7238
Finanční prostředky celkem k 31.12.2012	Kč	33999
Hospodaření v roce 2013		
Příjmy		
Příjem ES - naučná stezka	Kč	740
Pohádkový les -vstupné	Kč	36773
Příjmy MOP	Kč	0
Příjmy ŽL	Kč	0
Ostatní příjmy	Kč	0
úrok z BÚ	Kč	5
Členské příspěvky	Kč	3350
Příspěvek na činnost od Obce Zdounky	Kč	30000
Příjmy celkem	Kč	70868
Výdaje		
Výdej ES - naučná ztezka	Kč	1464
Výdej příspěvek na činnost od Obce Zdounky	Kč	30000
Výdaje Pohádkový les	Kč	10654
Výdaje MOP	Kč	0
Výdaje "Otvírání studánek"	Kč	0
Provozní režie	Kč	37199
Ostatní výdaje- občerstvení VČS a brigád	Kč	0
Odvod členských příspěvků	Kč	3350
Výdaje celkem	Kč	82667
Rozdíl příjmů a výdajů	Kč	-11 799
Bankovní účet k 31.12.2013		
Bankovní účet k 31.12.2013	Kč	18464
Pokladna k 31.12.2013	Kč	3718
Finanční prostředky celkem k 31.12. 2013	Kč	22182

Výroční zpráva TES Boří Divoky za rok 2013

Hlavní činností střediska jsou zejména krátkodobé výukové programy pro mateřské školy a I. stupeň základní školy. Při výuce využíváme především praktické činnosti a ukázky, tvořivé aktivity a zábavné hry a soutěže, prožitkovou výchovu a smyslové vnímání. Snažíme se děti co nejvíce zapojit a vzbudit v nich touhu poznávat přírodu, podpořit kladný vztah k zvířatům, rostlinám a ke zdravému životnímu prostředí. Snahou je rovněž prohloubit učivo a předat zajímavé informace o přírodě a životním prostředí, kterým je ve škole věnováno méně pozornosti.

Jednotlivé programy jsou vytvářeny průběžně a přizpůsobeny věku, schopnostem a znalostem dětí. Realizace probíhá především v jednotlivých školách a doba trvání bývá dvě vyučovací hodiny. Celkem byly připraveny tři výukové programy, z nichž dva jsou součástí celoročního projektu Kam nás nohy ponosou. Takto se nám podařilo oslovit na 80 dětí.

Ve spolupráci se základní školou proběhla oslava Dne stromů, kde především žáci 9. třídy předávají ekologické poznatky svým mladším kamarádům z 1. třídy a mateřské školy.

Některé akce byly také připravovány pro veřejnost. K nim patří Otvírání studánek, Den Země a pohádkový les. Zde se snažíme oslovit „malé i velké“ a ukázat na krásy přírody v okolí Divok.

Před Velikonocemi a Vánoce se uskutečnily pracovní dílny, ve kterých se setkáváme hlavně s dospělými a tvořivými technikami si připomínáme tyto svátky.

Bohužel musíme konstatovat, že pro práci v ekocentru nám chybí stálý pracovník, který by se mohl výchovné činnosti věnovat během dopoledních hodin. Proto množství oslovených dětí při výukových programech má rok od roku klesající tendenci.

Snad i v této oblasti se nám podaří situaci vyřešit, abychom mohli pokračovat v práci, která je stále v našich srdcích důležitá a pro přírodu prospěšná.

Mgr. Marcela Bajerová

35. ročník pohádkového lesa

Procházka lesem plným pohádek je určena dětem i dospělým. Čtyř až pěti kilometrová cesta lesem nabízí v příjemném stínu lesa Boří setkání s pohádkovými bytostmi.

Výpravy do pohádkového lesa začaly pořádat v roce 1978 TJ Vodní sporty Kroměříž spolu s mladými členy Hnutí Brontosaurus z Divok.

Z Drážova přes pole a louky vede pěšina do lesa, který na jeden den v roce zve děti na setkání s Rumcajsem, vílami, ježibabou, čerty, vodníkem, zvířátky

Od roku 1984 převzali pořádání pohádkového lesa členové ČSOP Divoky a SDH Zdounky a jejich spolupráce se stále rozvíjí.

Společnými silami se snažíme dětem nabídnout ukázky z historie i současnosti. Část cesty z Kroměříže se mohou návštěvníci svézt historickým vlakem, ze Zdounek autobusy, seznámit se s technikou hasičského sboru, prohlédnout si horkovzdušný balon či staré automobily nebo se naučit indiánskému způsobu lovu. Mohou také obdivovat historické zbraně v rukou šermířů, um lidových řemeslníků či divadelních kejklířů. Jízda na koňském hřbetě, protažení těla na lanové pavučině nebo možnosti ověřit si svou zdatnost a zručnost, to bývají nejčastěji doplňkové aktivity příjemně stráveného dopoledne. Vše je v souladu s přírodou, dobrou náladou ovlivněno počasím, které si s námi často zažertuje.

Něco ze statistiky. V roce 1985 přišlo, jen se lilo, ale přesto přišlo 540 nadšenců. V roce 1996 svítilo slunce, příroda hýřila zelení a 3 317 účastníků zaplnilo celý les.

Odměnou pořadatelům za vynaložené úsilí jsou rozzářené tváře dětí i dospělých.

Děkujeme všem, kteří nám pomáhají, aby nás pohádky nechaly nahlédnout do svého světa a současně všem připomenout, jak důležité je uchovat krásu naší přírody pro budoucí generace.

Tak snad za rok na shledanou.

Jiřina Zelenková a Jarmila Šoltisová

Výprava za poznáním – Orlické hory

2. – 6. října 2013 jsme z Olešnice v Orlických horách podnikali výlety do překrásných scenérií skalních útvarů i za památkami. Ubytovali jsme se v chatě Juráška.

První výprava vedla zdatnější skupinu přes rezervaci Bukačka na Šerlich s Masarykovou chatou, poté na vrchol Velké Deštné (1115m). Druhá skupina volila Utzův betlém v Olešnici, Šerlišský mlýn, Šerlich a pak společný výstup na vrchol Velké Deštné.

Druhý den jsme jeli do Polska do bludiště Bledných skal, cestou zpět jsme obdivovali v Polomu chráněnou lípu. Někteří z nás navštívili i bunkr Skutín. Uchvátila nás cesta z Bledných skal po naučné stezce s krásnými výhledy. V sobotu nás Jana a Jarda Linhartovi vzali na rašeliniště k pramenům Divoké Orlice. Poté jsme vystoupali na Szczeliniec Wielki, odkud byly „sličné vidoky“. Před večerem jsme navštívili chrám ve Wambierzycích a nepohrdli vodou, která dokáže osvěžit a zázračně uzdravit. Večer nám zbylo dost sil i na diskotékové taneční kreace na chatě.

V neděli jsme navštívili zvláštní kostel se skleněnou střechou v Neratově, pak jsme obdivovali Divokou Orlici na samé hranici s Polskem Zemskou bránu a prošli se po pašerácké stezce. Poslední zastavení jsme měli v Žamberku, kde jsme obdivovali technické stroje, staré vozy, rekonstruované mašinky a zemědělské muzejní exponáty, které dokázaly ulehčit práci.

Úžasné počasí, dobrá nálada a fajn lidé kolem, to byla deviza krásných dní v přírodě Orlických hor.

Jiřina Zelenková